

სამშობლო

შაბათი 27 ივნისი 1915 წ.

ნ. I

ფანი: წლიურად 8 მ., ნახევარი წლით 5 მ., უფასოდ...
წლიური ხელის მომწირვებს განსაკუთრებით...
წლიური ხელის მომწირვებს განსაკუთრებით...
წლიური ხელის მომწირვებს განსაკუთრებით...

№ 115 ყოველდღიური საკომუნიკაციო და სალიტერატურო გაზეთი № 115

ტელეფონი № 76.

„სამშობლო დედის ძეგლი, არ გაცივლებს სხვაზედა, ორივე ტკბილი ძმობილო, მიჩვენებს ორსვე თვალზედა, როგორც უფალი, სამშობლოც ერთია ქვეყანაზედა“

ტელეფონი № 76.

კნ. ელისაბედ გიორგის ასული წერეთლისა გულითადის მწუხარებით აუწყებს ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ სამშობლო, 30 ივნისს, დ. საჩხერეში გადახდილი იქნება ნახევარი წლის წირვა და პანაშვილი ბაძოლის ველზე გვირუკულა მოკლულის ძვირფასი შვილის მეორე დიდესტნის პოლიკსია შტაბ როტმისტრის თ—დ
მისეილ (მიძა) ალექსანდრეს ძის წიკრეთლის
სულის მოსახსენებლათ. 1—1—469.

ოცდა ცხრა რიცხვს ამა ივნისის თვისა, ორშაბათს, საფინიის სასაფლოს ეკლესიაში გადახდილი იქნება წლის წირვა და პანაშვილი ჩემი დაჯეწყარი მეუღლის
კეკელიას
უმანკო სულის მოსახსენებლათ, რასაც ვაუწყებ ნათესავთა და ნაცნობთ დაჩაგრული მეუღლე მისი ანტონ 3. -მე ძურგინიძე.
ქ. ქუთაისი. 2—1—491.

დღეა ეფროსინე, შვილები გიორგი, დავით, ნიკოლოზ, მარია, თამარ რაუდენის ძენი და ასულნი გვარამაძენი, ნინო რაუდენის ასული ნუცუბაძისა, ცოლის ძმა კაპიტანი თევდორე აგესხე ბაბუნაშვილი, სიძე მასწავლებელი ნიკოლოზ დამიტრის ძე ნუცუბაძე დები ფოტანე ჩხეიძისა და პელაგია ლეჟავასი გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ 26 ივნისს გარდაიცვალა სულით ავღმყოფთა სამკურნალოს ზედამხედველი
რაქდენ ივანეს ძე გვარამაძე,
პანაშვილი ყოველ დღე, საღამოს ექვს საათზე, სულით ავღმყოფთა სამკურნალო, 2-ე ალექსანდროვის ქუჩა. გასვენების დღე ცალკე იქნება გამოცხადებული.
3—1—497

მმათა ყორყოლაძეების მადანაში
(ქუთაისი, მიხეილის ქუჩა, საკუთარი სახლი)
გილაშულია დიდალი
საპნის გასაკეთებელი „სოდა“
აქვე იუიღება ყოველგვარი ბაკალიური საქონელი. ფესები გველანგედ სომიერია როგორც წვრილათ, აგრეთვე ნარდათ.

გაბრიელ იოსების ძე აქიმი გოკიელის
ელმპატრონისა და სინათლის კაზიმები.
შინაგანი ნივრებისა და ენერგიულ ავთომყოფების მიღება დღის 9—12 საათ. საღ. 9—8 საათ, ალექსანდრეს ქუჩა, საკუთარი სახლი.
დოქტორი მედიცინისა, პრივატ დოცენტი ვარლამ კავლას ძე მოსხაშვილი
8 მაისიდან მიიღებს ავთომყოფებს დღის 8 საათიდან ნაშუადღევს 2 საათამდის და ნაშუადღევს 5 საათიდან საღამოს 8 საათამდის. გომბატაის ქუჩა, მოსეშვიდის სახლი, საჩხერის შირდაში № 6.

კვილის მკითხვენი
მინაღარიზმი და ტარუანოვა
ბათიმიდან გადმოვიდნენ ქალ. ქუთაისში, თფილისის ქუჩა, სახლი ბაბუნაძისა, ფირალოვის თუთუნის ფაბრიკის გვერდში, ავთომყოფებს მიღებენ დღის 8—2 და საღამოს 5—6. არჩენენ ავთომყოფებას კბილებსა და ღრძილებსა. აქეთებენ ნელოვურ კბილებს: კაუჩუკზე, ოქროზე და ალუმინზე, ღრძილების ავთომყოფებას არჩენენ რამდენიმე სუანსზე ახალი საშუალებით.
ექიმი ი. ჩამიძიძე ქალაქ. საავთომყოფოს ორდინატორი. განაახლა კანის, ვენერიულ და სიფილისიანი ავთომყოფების მიღება ახალ ბინაზე, დღით, 12—2 საათ, საღამ. 6—8 საათ, მისამართი: ლევაშოვის ქუჩა, ალბერგოვის სახლი. (თ.)
კერძო ექიმი მისილ კაჭიბაძე
კურსსაც ყოველგვარ თვალის ტკივილის ავთომყოფებას. დღით 7 საათ. მისამართი: მესამე ალექსანდრეს ქუჩა, პეტრე-პავლეს ეკლ., სახლი დავ. კაპიასი თვ.

ელეგტრო „რადიოში“ თეატრი
საზაფხულ შინოაში.
ხუთშაბათიდან, 25 ივნისიდან, ნაჩვენები იქნება სენსაციური სურათი ცირკის ცხოვრებიდან

საშინელების არენაზე.
დრამა 4 საწილ. დადგმულია „ნორდისის“ ყოფილ რეჟისორის ალ. ლინდის მიერ. ეს სურათი დიდას წარმატებით იქნა დადგმული მსკაფს, პეტროგრადსა და პაქოში.

იყილვა მამული
ზომით 1020 ოთხკუთხე სიყენი, 1 მინა და 2 ნის სხვ. ლით, ინჟინრის ქუჩაზე, უფასო სასწავლებლის ახლოს. პირობების გაგება იქვე შეიძლება. 5—3—493

ფყალდილობა.
მ. მუთაისი, 27 ივნისი.

დაავრეთ საქართველოს კვლავ ახალი უბედურობა ეწვია. მესამე დღეა, რაც აღიდგმულ რიონს თან მოაქვს ყველაფერი ჩვენ არა გვაქვს ცნობები, რა ხდება ამ ქაში აღმოცენდა საქართველოში, მაგრამ რაც შეეძლება დასავლეთ ნაწილს, ყველა ადგილებიდან ცნობა მივღეთ მდინარეთა ადგილების შესახებ. აღიდა რიონი, წყალ-წითელი, ყვირილი, ცხენის წყალი და სხვანი. თვით ქუთაისში წყლის აღიღება ისეთი იყო, რომ აღმინისტრაციამ ხიდებზე მიმავლა მოსპო. ნივთიერი ზარალი აურაცხელია. ქუთაისის ქვევით რიონის მთელი ნაპირები წალგელიათ უნდა ჩითვალდეს. სოფლები და დასახლები განაგვრდა, რკინის გზა წაიღევა და მიმოსვლა შეწყდა. ნამეტნავათ დაზარალებულათ უნდა ჩითვალდეს: სამტრედიო, ქალაქი და ქალაქი ფოთი. არას ვამბობთ სხვა დაბა-სოფლებზე. თავის სიდიდით და მსხვერპლთა სიმრავლით წრევანდელ წყალდილობას მომსწრე არა ჰყავს. ხალხი შიშმა მოიცვა და სსოწარკვეთილებამ. ეს შიში და სსოწარკვეთილება უფრო გავრცელდა, როცა მსხვერპლის რაოდენობა აშკარა გახდა. არაფრის თქმა არ შეგიძლიან. გონება გეზობა, სისხლი გეყინება, უბედურობის მთელ სურათს რომ წარმოიდგენ. შიშმა ისე მოგვიცვა, რომ ერთი სიტყვის მეტს ვერ ვიტყვით. ვიღუპებით—ი ეს სიტყვა და საჭიროა დახმარება.

უქერის იგი. ეს არის სილომაზე სტიქიისა! „ზღო, აღელდი, აღელდი, აამთავრე ტალღები!“ აი, რას უქერის ხალხი და ტალღებს, რომელსაც თან მოქე შიში და უბედურობა, რომელსაც თან მოაქვს აღმინის ქონება, აღმინის შრომა, პატარა ბავშვების აკვნები—მისძახის: — გაუმარჯო! სტიქიას! — გაუმარჯოს შენს თვლი! მკრულ სილომაზეს. დიდ წყალდილობასთან ულომაზე სი ბალღადები და ლეგენდები არიან შეკავშირებულნი. რიონის ტალღებს რომ უქერით, გაგონდებთ თამარ ლედოვლის მიმინო, რომელიც აღიდგმულ მტკვარზედ გადაფრინდა. და ის ლამაზი ჰაბუკი, რომელიც გამოიღვა თავი მის გამოაყვანათ. იგი დაიღუპა, ლამაზი, დაიღუპა მუქ ტალღებში—თუცა მიმინო კი გადაარჩინა. გაგონდებთ მეფე, რომელმაც ოქროს აზარფემა ჩაუშვა ტალღებში და ის ახალგაზდა რანდი, რომელიც ჩაეშვა ამ ტალღებში მის ამოაღებათ. იგი ჩაეშვა ერთხელ! იგი ჩაეშვა მეორეჯერ! იგი ჩაეშვა მესამეჯერ! მაგრამ მესამედ ვეღარ ამოვიდა! ხალხმა ყვილა ეს გადმოცემები ზებირათ იცის და გრძობს რა ინსტიტუტურათ მის სილომაზეს, მუდამ, როცა კი ხმა გავარდება ხოლმე—წყალ-დილობაო, ნაპირებისკენ მიპქრის. იგი უქერის ამ ტალღებს, იგი გონების თვლით ბანაობს ამ ტალღებში, იგი შეგების უბრალო გრძობით ხელს უსვამს მის აყრილ ფაფარს და სტებება რა ისე, როგორც კაცს შეუღლიან დასტებეს ლამაზი რაშის რბნით და მხედრის სიჩაუქით, სრულგებით) არ ფიქრობს, რომ შეძლება მხედარი რაშიდან გადმოგვარდეს. გუშინ და გუშინწინ ჩვენ ასე შევსტიქროდით რიონს

ლ ა ზ ა რ ე .
ორი დღეა ქუთაისი მოწამეა უმაგალითო წყალდილობისა. რიონი კიდევს გადასცდა და ამხედრებულ სტიქიას თან მოაქვს ყველაფერი. ორი დღეა, როგორც აღთქმის ეკლესიისკენ, ისე დაიარება რიონის ნაპირებზედ ხალხი. წყალ-დილობის მსხვერპლი ვერ გამოკვეთილი არ არის, მაგრამ არის სხვა რამ, რასაც ასე მივლტვის ეს ხალხი, რასაც ასეთის დაჟინებით

უქერის იგი. ეს არის სილომაზე სტიქიისა! „ზღო, აღელდი, აღელდი, აამთავრე ტალღები!“ აი, რას უქერის ხალხი და ტალღებს, რომელსაც თან მოაქვს შიში და უბედურობა, რომელსაც თან მოაქვს აღმინის ქონება, აღმინის შრომა, პატარა ბავშვების აკვნები—მისძახის: — გაუმარჯო! სტიქიას! — გაუმარჯოს შენს თვლი! მკრულ სილომაზეს. დიდ წყალდილობასთან ულომაზე სი ბალღადები და ლეგენდები არიან შეკავშირებულნი. რიონის ტალღებს რომ უქერით, გაგონდებთ თამარ ლედოვლის მიმინო, რომელიც აღიდგმულ მტკვარზედ გადაფრინდა. და ის ლამაზი ჰაბუკი, რომელიც გამოიღვა თავი მის გამოაყვანათ. იგი დაიღუპა, ლამაზი, დაიღუპა მუქ ტალღებში—თუცა მიმინო კი გადაარჩინა. გაგონდებთ მეფე, რომელმაც ოქროს აზარფემა ჩაუშვა ტალღებში და ის ახალგაზდა რანდი, რომელიც ჩაეშვა ამ ტალღებში მის ამოაღებათ. იგი ჩაეშვა ერთხელ! იგი ჩაეშვა მეორეჯერ! იგი ჩაეშვა მესამეჯერ! მაგრამ მესამედ ვეღარ ამოვიდა! ხალხმა ყვილა ეს გადმოცემები ზებირათ იცის და გრძობს რა ინსტიტუტურათ მის სილომაზეს, მუდამ, როცა კი ხმა გავარდება ხოლმე—წყალ-დილობაო, ნაპირებისკენ მიპქრის. იგი უქერის ამ ტალღებს, იგი გონების თვლით ბანაობს ამ ტალღებში, იგი შეგების უბრალო გრძობით ხელს უსვამს მის აყრილ ფაფარს და სტებება რა ისე, როგორც კაცს შეუღლიან დასტებეს ლამაზი რაშის რბნით და მხედრის სიჩაუქით, სრულგებით) არ ფიქრობს, რომ შეძლება მხედარი რაშიდან გადმოგვარდეს. გუშინ და გუშინწინ ჩვენ ასე შევსტიქროდით რიონს

ჩვენი თვლი სტებობდა, ჩვენი გული ლამაზის შიშით თრთოდა, ვხედავდით რა სტიქიის სილომაზეს, სიდიდერეს. ამაში ჩვენ დამნაშავენი არ ვართ. აღმინი, არსებობდა, მონაა ძლიერისა, მოხარკეა სილომაზესა. ჩვენ გუშინ უკვე გავლეთ ე ხარკი. მაგრამ დავითავლოთ ეს გლეხური ხარკი, იქნებ ჩვენ მეტი მივეცით, ვიდრე ეუთნოდა. ეს წყალდილობა უდიდესი უბედურებაა, რომელიც კი მოვლენია ჩვენს ქვეყანას. ორის მსხვერპლი და შიშოლი მ.ს.ს. თან არაფერია, რადგანაც ეს წყალდილობა თვით გახდება კლავ დედათ ახალის ცრემლთა ომისა და შიშოლომისა. ჩვენმა რიონმა, ჩვენმა ლამაზმა რიონმა, რომელიც გვაძლევდა სინესტეს, რომელიც რწყავდა ჩვენს ველებს, ზრდიდა მცენარეს, თევზს და რომელიც ალაზზედა ჩვენს თვალს—ყველაფერი ააოხრა. ხდება ხოლმე, რომ დიდ მწუხარების დროს, დედა თავის შვილსა ჰკლავს. და რიონმაც სწორეთ ეს ჩაიღინა. მან წალოკა თავისი ნაპირები, მან წალოკა ჩვენი სოფლები, ქალაქები და უნოყურესი რიონის ველი, რომელზედაც ამწვანებელი იყო ჩვენი ყანები, ვარდი ჰყავდა და ყურძენი დამწიფებას აპირებდა, რძის მომცემი ფური სძავდა და ფუტყარი დაფრინავდა. როდესაც ჩვენში გვალვა არის ხოლმე, ჩვენი ხალხი ლაზარეს ვხევენ. ლაზარე წყლის ღეროა, წყლის დედა! მოესტებოთ ჩვენ ეს ლაზარე, მოესტებოთ მისი წყლის დარბაზები, სდაც იმყოფებიან სათავენი ყველა მდინარეთა, ყველა წვიმათა და ცვართა და შევევდროთ. შევემოსოთ ჩვენი ქალები, ჩვენი ლამაზი ქალები, თეთრის სამოსით. თავზედ უკვავილების ვეგრგინები დავაღვათ და ლაზარეს წინ ფერხული ჩავაბათ. იქნება ლაზარემ, წყლის ღეროთა და წყლის დედა დაკეტოს თავის აუზები. იქნება რიონი თავის კიდებში ჩაღვებს, იქნებ მზემ კვლავ გააზროს რიონის წალკილი ნაპირები. **ფანანან-ფარფუნი.**

ქუთაისში.
როგორც ვწერდით, 25 ივნისს, ნაშუადღევად მდ. რიონი თანდათან მატულობდა და თავის კალაპოტებს გადასცილდა. დღის პირველ საათზე პოლიციის საშუალებით აკავებულ იქნა თეთრი ხიდი. მთელი ქუთაისის მცხოვრებლები ნაშუადღევს 3 საათამდის წითელი ხილით მიდიოდნენ, მაგრამ იგიც გავაგებულ იქნა და გამოიღმა უბნიდან წყალგალმა უბანში მიმოსვლა შეწყდა. რიონის ამო ბოქრებულმა ტალღებმა ბორანი გარკეცა. ყოველი კუთხიდან ხალხი ულომბელი წყლის საყურებლათ მოემურებოდა... რი-

ონს თან მოჰქონდა ხე-ტყე, დან-გრეული სახლები, სადგომები, ურ-მები, ხარკმეჩები და როგორც შევნიშნეთ აღმნიშნის გვამიც.

საღამოს 5 საათზე მდინარის ყვე-ლა ნაპირები დათვალიერა ბ.მა გუბერნატორმა.

ხალხი ქუჩებში დარბოდა, აღმა-ნები ერთმანეთს ელოებოდნენ. ერ-თი ხილიდან მეორესკენ მიემუხრებო-დნენ და ყოველივე უბედურებას თავის თვლით ნახულობდნენ.

საოღნო სასამართლოსთან წყა-ლი ერთი ვერსის მანძილზე გაიქიპა. აქ წყალი ნელა მიდიოდა, ამ წყალ-მა მეტად დააზიანა სამეურნეო სას-წავლებლის მამული. მშენებელი მო-ვლილი ბალი წყალმა წალოკა.

ებრაელების უბანში რიონის პი-რათ მდგომ სახლებში წყალი შევი-და. დაზიანდა კათალიკების ქუჩაზე ქ.ნ. ხოჯგვანიშვილის ქალთა პროგინანზიის ბაღი და შენობა.

დიდ ხალხს იზიდავდა ჯაქვის ხი-ლი. რიონის ბრახმორელი ზვირ-თები ხიდის ზედა პირს სდებოდა და ვებერთელა ხეებს აჯახებდა. ხიდი წყალმა ძალზე დააზიანა. ძ.რი გა-მოუთხარა. ეს ხიდი ვალდებულადაა ილარ გამოდგება. ჯაქვის ხიდის მა-ხლო მდებარე მისახლები წყალმა მე-ტად ააწიოკა. სარდაფები წყლით აივსო. მდებარეები იძულებული გახდა, ნივთები ერთი საწყობიდან მეორეში გადაეტანათ.

წითელ ხიდს წყალი მაგრად ეჯა ხებოდა, მაგრამ იმდენ საშიშროებას არ წარმოადგენდა. აქ დაზიანდა რა-მდენიმე სახლის ქვედა სართულები.

წითელ ხიდსა და თეთრ ხიდს შუა წყალმა ბევრი ზარალი მოი-ტანა. მოიტაცა ბ. ავსარქისოვის არაყის სახლი ქვაბები, რამდენიმე ათასი მან. საღირალი. წაიღო ბ. კურწოვის წისქვილიდან ორთქლის მანქანა და სხვა ნივთები, სულ ლი-რებული 20,000 მან. აგრეთვე და-ზიანდა ლალიძის ამხანაგობის ხილვე-ლობის სახლი წყლის ქარხანა და სხვ.

წყალმა თეთრი ხიდიც დაზიანა. დაზიანდა აგრეთვე მ. ლალიძის აი-ვანის ქვეშ ქვედა სართული, ჩმო-ანგრიდა ერთი კედელი სასტუმრო იალტასი და ზიანი მიაყენა აბზია-

ნიძის ხილველობის წყლის საწყობ სახლს.

ყველაზე უფრო გულ შეშარავი ამ-ბავი დატრიალდა ბალახვანის ქუჩაზე. წყალი ქუჩამდი გადმოსულიყო. ყვე-ლა სახლები წყლით ავსილიყო. ფე-შაშვილი მდგურები ლოგინს და თი-თო ბავშვებს სხვა ქუჩებისაკენ ეზიდე-ბოდნენ.

აუნაზღარებელი ზარალი ნახა ამა-ვე ქუჩაზე ხეტყის საწყობის პატ-რონმა ბ. ხათრიძემ. მის ეზოში უმე-რად შემოვიდა მდინარის ტალღები და მოიტაცა საუცხოვო მოწყობი-ლი წისქვილი. წაიღო 30,000 მან. ლირებული ორთქლის მანქანა და მოიტაცა მთელი გამზადებული ხე-ტყე. ბ. ხათრიძის ზარალი 100,000 მანეთს აღემატება. ზარალის გარდა ბ. ხათრიძეს ცოლ-შვილი წყალში დარჩა. ათასი მყურებელი უტყურდა, თუ როგორ უნდა დახრჩობილიყო მხოტუი ქალები და პატარა ბავშვ-ები. ისინი ჭკიოდნენ, მაგრამ ხმას ულმობელი რიონის ტალღები ნთქა-ვდა. ამ დროს პოლიცია არსათ არ ჩანდა. გაჩნდნენ მხოლოდ რამდენი-მე მადლიანი ახალგაზდა და ბაწრე-ბით მდინარის ტალღებს შეებრძო-ლნენ.

პირველად გამოყვანეს ათი წლის ბავ-ში, რომლის კვილიც ცას აყრუ-ებდა, შემდეგ მეორე ბავში, მესამე, დედა მათი, თეთრ თიანე მოხუცი ქალი და მოხუცი კაცი. მყურებ-ლები მათმა საცოდამამ აატირა. მათი სიბრალულით ყველას თვალში ტრემლი ჩამოდიოდა. ყველა იხ-დიდა სამოსელს და მათ აწვდიდა. გვიან გაჩნდა ცეცხლის შქრო-ბელთა რაზმი ცხენებით და ბ. პო-ლიციისტერი.

წყალმა დიდი ზარალი მიაყენა აგრეთვე ძმ. დათეშიძეების ხე-ტყის საწყობს.

კახიანოურში გაანადგურა აგრე-თვე ბაღები და ბოსტნები. 20,000 მ. ზარალი მისცა ეანიო—ბაბუნა-შვილს, 5000 მ.—მარტინოვის ბო-ტანს, 500 მ. იობიძის ყვავილების ბაღს, ამდენივე კიწარაშვილის ბაღს და სხვა

ღამით მცხოვრებლები სათითაოთ წითელი ხიდი გაუშვეს.

წყალმა ღამის 11 საათიდან ნელ-ნელა იკლო.

გუშინ თეთრსა და ჯაქვს ხიდზე

კიდევ არავის უშვებდნენ. რიონის პირა ქუჩები ტალღით იყო ავსე-ბული.

ქუთაისმა ამ წყალ-დილობით ერთ მილიონ მანეთზე მეტი ზარალი ნა-ხა და ვინ იცის კიდევ რა მოეღის. ყველა სტირის, შავში ზის.

ნიკ-რი.

ქუჩანალ-განათიქილან.
თავრიზის სასახლეში სათათბი-როს მოწვევა.

ზოგიერთმა დეპუტატმა მიმართა სახელმწ. სათათბიროს თავმჯდომარ-ებს მ. ე. რომიანკოს კითხვით: შე-უძლიათ თუ არა მათ, დასტოვონ პეტროგრადი. რომიანკომ უბასუხა, ყოველ შემთხვევაში, 10 ივლისს აქ უნდა იყოს.

დამუშავებული თავრიზის სასა-ხლეში.

სახელმწ. სათათბ. თავმჯდომარის თანაშემწე პროტოპოპოვი აცხადებს: სულითა და გულით კმაყოფილი ვარ უმადლესი რესკრიპტიო, ის მიუტოვებელი საქარო იყო და მო-ველოდითო.

რუსეთში არ არის ოჯახი, რომ მგლოვიარეთ არ იყოს. ყველას მო-აქვს მსხვერპლი და სწამთ გამაჯკება. ამიტომ ზავის უარს ყოფას დიდი მნიშვნელობა აქვს, როგორც ჯა-რი თვის, ისე საზოგადოებასათვის.

ა. ფ. კერენსკი. სახელმწ. სათათ-ბირო მოწვევა, რაც შეიძლება ჩქა-რა საქირო. სესიის გახსნის გადა-დება შეუძლებელია იმ მოსაზრებით, რომ ამა თუ იმ აქუყების ხელმ-შღვანელებმა ვერ მოასწრეს საქმის გატანა. შეუძლებელია დეპუტა-ციოთ მცხოვრებლები საკანონმდებ-ლო დაწესებულებების მოწვევის ლო-დინში.

კ. ს. ჩხეიძე. როგორც ეტყობა სახელმწ. სათათბიროს მოწვევის ტემპი რაოდენააზე სურატდება. წი-ნით ფიქრობდნენ, სახელმწ. სათათ-ბიროს მოწვევის დრო უფრო ადრე იქნება ვინე დღეს ასახელებენ. უნდა ვფიქროთ, რომ საქანონ-მდებლო სესიის გახსნა ახლოვდება მიმდინარე მოქმეტის გამო.

რუს-პოლკოვნიკი თათბირი.

სახელმწიფო სათათბიროს კულუა-რებში ძირითადი ტერესებული არიან რუს პოლონელთა თათბირით. დე-პუტატები აღნიშნავენ ამ თათბირში მონაწილეობას ეროვნულ ფრაქციის ლიდერის ნ. ა. ბალაშოვისას რომ-მელმაც პროტესტი განაცხადა სა-ხელმწ. სათათბიროს მოწვევაზე.

მდგელი ისაკ ახვლედიანი და მეუღლე მისი ქალიშვილი მისი ასული, შვილები მათი: ვალერიან, თამარ, ელენე და ნალია ულამესი მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ წესრიგით და შე-გობარტ პირველი უსაყვარლესი შვილის, ხოლო უკანასკნე-ლნი დაუფიწყარი და ძვირფასი ძმის მოსკოვის საავრონომა ფაკულტეტის პირველი კურსის სტუდენტის

ვ ა ს ი კ ო ს

უღროვოდ დაკარგვას.
დაკარგულა მოხდება ს. ეწერაში 28 ივნისს.

შურის მამიებელი.
(დახასრული, იხ. „სამშობლო“ № 113).

ოსმალ ოსმალსაგლად მოემზადა; ამ დროს მინამ გულის მომკვლელი შენიშვნა მისცა მას იმის შესახებ, რომ ახლა იმის წყალობით, მთაშა-შავეთის მეფემ ნება მისცა ოსმა-ლოებს, მთაშავეთში უშიშრად მოგ-ზაურობისა. ოსმალმა მშვიდად უბა-სუხა: შავეთიელებსაც შეუძლიათ, იმეზავრონ ოსმალეთში, და თან და-სძინა, რომ ოსმალელები საერთოდ მშიშარნი არ არიან, რისი უნდა ეშინოდესთ მათ, როდესაც თვით სიკვდილისაც კი არ ეშინათ?

ბეკერ—ბეი არის გამოჩენილი გვარის კაცის კუჩების შვილი, ხელ-ახლა ვიღარ მოითმინა და აღტაცე-ბით წარმოსთქვა თავისი განცვიფ-რება. ახლა კი მინამაც ხმაბალო წარმოსთქვა თავისი უსამოვნება.

— რა ხოტბას ასხამ მგავა, თით-ქო ფულის თხოვნას უპირობდე!.

იაგოშს გული მოუვიდა, ძლიერ აღელდა და მზათ იყო, მკვანხეთ ეპასუხნა ამ შენიშვნაზე, მაგრამ ოს-მალმა დაჩქარებით, მშვიდობიანად და ტკბილად მიმართა მათ:

— კარგი, კმარა, ყმაწვილო,— ლაპარაკათაც არ ღირს. მე ვხედავ, რომ თქვენ ორვე მამაცი შავეთი-ელები ხართ; მინამ იხუმრა, მას არავისათვის არ უნდოდა შეურაცხ-ყოფის მიყენება.

იაგოშმა ჩამოაგდო ლაპარაკი ახ-ალ იარაღზე; ილაპარაკეს მშვიდო-ბიანად ახალ გამოგონებაზე, მაგრამ, იაგოშ ატყობდა, რომ ოსმალის ასეთი ბუნებრივი და კანონიერი პა-

სუბი ცუდათ მოქმედობს მინახე— და ცდილობდა, მათ შორის შეტა-კება არ მომხდარყო; მაგრამ რო-გორც ოსმალის კანონიერად მოქ-ცევა, ისე ლაპარაკში ჩარევა კიდევ უფრო აღელვებდა მინას გაღვიძე-ბულ მრისხანებას. ოსმალმა უკვე ცხენზე იყო შემჯდარი, როდესაც მას მინამ შედიდურად სახე შექმუნ-ვით მიმართა:

— ყური მიგდე, ბეი: შემომფი-ცე შენ თათრის სჯულზე რომ მარ-თალს მეტყვი: ხომ არ ყოფილხარ შენ ოსმალთა—ლას ჯარში, რომე-ლიც ტუშინს დაეცა?

— ვფიცავ ჩემ თათრის რჯულს,— ვიყავი.

— თვითონ შენ ხომ არ მოგიკ-ლავეს სახელოვანი სავა კადოვიჩი?

— კი, მე იგი, ..

ოსმალმა ვერც კი მოასწრო სი-ტყვის დათავება,— იგრილა თოფ-მა,— და ოსმალმა პირქვე დაეცა. ცხენი გაუბრა და გაქენდა მინ-დორში, როგორც ცოფიანი. ცხერე-ბი გაიქენ და გაიფანტნენ.

იაგოშმა იყვირა და მივარდა მი-ნასთან, რომელიც, ბოლიანი თო-ფით თავს ადკა მომაკვდავ ოსმალს. უკანასკლეს ჯერ კიდევ დასუსტე-ბულ ხელში ეჭირა თავისი თოფი.

— მომკალი!... ღმერთო მაკი-ტევეს! — შეპლრილა მომაკვდავს მტრიალმა იაგოშმა და გული ოსმა-ლოს თოფის პირს მიადო.

დაჭრილმა შეხედა და თოფი მი-წაზე დაუშვა. თოფს ხმაზე მოგრო-და მდინარის პირთ მიმავალ მოვაე-ლი ხალხი. იაგოშმა ძლიერ-ძლიერ-ბით უამბო მათ, რაც მოხდა, და

შემდეგ გიჟივით გაიქცა.

მეორე დღეს, დილით, ნიკოში-დან მოვიდა 30 კაცი და ბეის გვა-მი ქალაქში წაიღეს. არც ერთ მათ-განს არც ერთი საწყენი სიტყვა არ უთქვამს. სოფელში ხალხი ძალიან აღელდა: კიცხავდნენ გა აკიცხავ მო-ქმედებას შავთიელების, რომელმაც თავის თავს ნება მისცა მისი მეფის სამფლობელოში უდანაშაუ-ლო კაცის მოკვლისა. ხალხი მზათ იყო, თვითონ გაესამართლებია დამ-ნაშავე, მაგრამ უკანასკნელი თვი-თონვე გამოცხადდა პოლიციაში და უკვე დაპატიმრებული იყო.

მკვლელო მესამე დღეს უნდა გაე-სამართლებიათ, ქალაქში, სასამარ-თლოს შენობასთან, ხალხმა თავი შეიყარა; მოსულეზთავიანი ზოგნი დასდნენ, დანაჩენი კი ფეხზე იდ-გნენ; სამარისებური სიჩუმე მეფობ-და; მხოლოდ ახალ მოსულელები ხმა მალდა მიქაღმებოდნენ ხოლმე ყრილობას და შემდეგ კი ხმას აღარავინ ეღებდა.

მზე მალდა იყო აწეული, როდე-საც სასამართლოს შენობასთან მი-ვიდა შუახნის, მაღალი ტანის, არა-ღიდრულად ჩამული კაცი. იგიც მიქალმა ყრილობას, მაგრამ მას არავინ არ უბასუხა. იგი ჩამოსასხ-დომის ბოლოზე ჩამოჯდა და ნაღ-ვიანად მიმართა ბრბოს:

— რისთვის, ძმებო? განა თუ დღეს მე იგივე აღარ ვარ, რაც გუ-შინ ვიყავ?

— შენც მოხველ, ძმაო ნიკო-ლა? — ჰკითხა მას ერთმა მოხუცთა-განმა.

— როგორ შემეძლო მოუსვლე-

მეორე წვერი თათბირისა, რო-გორც ვიცით, არის სახელმწ. სათა-თბიროს წვერი თ. დ. ნ. სვიატო-პოლკ მორსკი. დეპუტატები იგო-ნებენ მის გამოსვლას სახელმწ. სა-თათბიროში, რომელმაც განაცხადა, რომ „რუსეთის ალორინებისათვის საქიროა ბატარეუმობის აღდგენა“.

იმ ვაგლენის შესამცირებლათ, რომელიც გამოიწვია წერა-კითხვის გავე-რცელებამ, ხალხის წარმომადგენელმა წინადადება მისცა სახელ. სათათბი-როს, ბეჭდვითი კანონის შემოღების და თითოეული ვახეთის 100 რის არა ნაკლებ 10 შაურის გაყდვის შესე-ხებ, რათა შემცირებული იყოს მათი კითხვა ხალხში.

ახალი თათბირის გამართვა რუს-პოლონელ საკთხისათვის დ პუტატე-ბის უმრავლესობისათვის სრულიად მიუღონდელი იყო.

მშრომელ ჯგუფის შრაქციაში.

სენიორ-კონვენტის სხდომაზე 3 ნ. მაკლაკოვის რეზოლუციის მიღე-ბის გამო, რომ ნუ დაჩქარებნ სა-ხელმწიფო სათათბიროს მოწვევას, ა. ფ. კერენსკიმ მოხენება შემოი-ტანა. ფრაქციამ გამოიტანა რეზო-ლუციის წინააღმდეგი პროტესტი და დაადგინა, აცნობოს სენიორ-კონ-ვენტს, რომ ასეთი დადგენილება დეპუტატების საზოგადო კრებაზე წარმომადგენს გარდაწყვეტილების წი-ნააღდგეობას.

ფრაქცია შემდეგ გაარჩია თანა-მედროე მდგომარეობა და საქიროთ სენო შეიშუშოს ის ზომები და პლანი რომელიც უნდა გაიყვანონ სახელმწიფოს მმართველობამ და კანონმდებლობის დაწესებულებამ ხა-ლხისა და მთავრების შესაერთებ-ლათ, რომელიც ერთადერთი წყა-როა საერთო ნაყოფიერ მუშაობისათვის.

სანიორ-კონვენტის მოწვევა.

დეპუტატებმა გადაწყვიტეს მი-მართონ თხოვნით სახელმწ. სათათბ. თავმჯდომარეს, რომ მოიწვიოს უხუ-ცესთა თათბირი.

ახალი თანამდებობა.

კულუარებში ხმა გავრცელდა რომ გენერალურ შტაბის უფროს გენე-რალ ბელიაევს, სამხედრო მინისტრის თანაშემწეთ ნი შნავენო.

ქ. დ. შრაქციაში.

ქ. დ. ფრაქცია არჩევს კორპო-რაციის კანონმდებლობას, რომ დაუ-ყოვნებლივ შეიტანონ იგი სახელმწ. სათათბიროში. ამ კანონ მდებლობას ქ. დ. დიდს მნიშვნელობას აძლევენ ჯარის სურსათის მოწყობისათვის.

პერგანელის სულიარი განუყოფილება.

გაზეთ „რ. ს.“ მოთავსებულია ბ. პეტროვის საყურადღებო ფელე-ტონი, შეახებ გერმანიის ეხლანდელ მდგომარეობისა:

ბერლინის გარეგანი შეხედულობა თითქმის შეუცვლელია. მაღაზიებში ჩვეულებრივი ვაჭრობა სწარმოებს, თეატრები, კინემატოგრაფები, ყუვა-ხანები და რესტორანები საღამოო-ბით სავსეა ხალხით. ყველგან მუსიკა უკრავს, ქუჩაზე აუარებელი ხალხია: მაგრამ რომ კარგათ ჩაკვირდეთ ქა-ლაქს, მას მძიმე ავთოშყოფობას შე-ამჩნევთ. პირველთა, მას რალაცა არა ჩვეულებრივი მდელვარება ეტყობა: ხან ძირითადი ჩაფიქრებულია, ხან კი ძირითად მხიარული. დღისით ქალაქი თითქმის დაკლილია, ერთი, რომ იქ ვერ ხედავთ რუსეთიდან ჩასულთ, რომელიც წინათ ურიცხვი შეგვხდებ-მოლდა, რის გამო ფერა სასტუმროს პატრონი სულსა დღავს.

მამ და შვილიმა.

— მინა რადოვიჩო! სთვლი თუ არა შენს თავს დამნაშავედ იმაში, რომ მოკალი თოფით ბეკერ-ბეი პირიაკ-კუჩრ გზაზე შაბატიშის მახ-ლობლად? — ჰკითხა უფროსმა.

— ბატონო უფროსო! — უბასუხა ბრალდებულმა: — მე ერთ სიტყვა-საც არ წარმოვსთქვამ, მანამდის თოკს არ მომაშორებენ. მე ჩემის ნებით გამოვცხადდი, მიუხედავთ ამისა, რომ კარგათ ვიცოდი, თუ რა სასჯელი მომელოდა. მე სულ ადვი-ლად შემეძლო ავსტრიაში ან აღბა-ნიაში გაქევა და მიმაღვა, მაგრამ მე მსურდა და კიდევაც მსურს, სასჯელი მივიღო ჩემ მიერ ჩადენილ მოქმედებისათვის. რადოვიჩები არ გაუბრბან სიკვდილს, არამედ მამა-ცურად, პირდაპირ უტყვიან მას თვალსნესი.

— აგვრე, აგვრე შეილო! — აღელ-ვებული მით ჩაუქაჯა მამამ.

— მე გთხოვთ უბრძანოთ, რომ გამათავისუფლონ.

უფროსმა ანაშნა და მინას ხელები გაუხსნეს.

— რისთვის მოკალი ოსმალო? — კითხა მსაჯულმა.

— ჩემი ბიძის სავას ატუშინოში მოკვლისათვის, — შური ვუძიე, ვუ-ზღვიე.

— როდესაც ბეკერმა სავა მოკ-ლა, მაშინ ომი იყო; ახლა კი მშვი-დობ-ანობა არის; ჩვენ კარგი გან-წყობილება გვაქვს ოსმალეობთან.

— ბ. მსაჯულო, თქვენც შავითი-ელი ბრძანდებით და უნდა იცო-დეთ, თუ რას შეადგენს შავითიელი-სათვის ვალდებულობა წმინდა სი-

მამაკაცები თითქმის დასავლელია: ეტლის რიცხვი ძრიელ შემცირდა— ცხენების უყოლობის გამო. საღამოს 7 საათზე ყველგან ხალხი თავი იყრის და ბერლინისათვის არა ჩვეულებრივი ყვირილი ხრიალია, თითქო ხალხს სურს თავდაიწყებას მიეცეს და ეძებს ხელოვნურ გართობას. უმრავლესობა სასმელს ეტანება. მამაკაცთა რიცხვი ქალებისა შეზღუდებით, ისინი ხშირად გამოვლენს ხელს წაკარგვით ხოლმე ქაჩაში:

— დიკვირეთ: „გაუმარჯოს კი- ზერს! გაუმარჯოს გინდენბურგს.“ არის ასეთი შემთხვევა, როცა ქალები შეზღუდვიან ქუჩაში ჯანსაღ ვაჟკაცს, მიმართავენ საყვედუროთ.

— თქვენ რამდენი წლისა ხართ? 30 — ის? მერმე აქა ხართ? არ იბრძვით სამშობლოსთვის? გრცხვენოდესთ!

საღამოობით ბერლინი ნაკლებათ განათებულია, ნახშირის ეკონომიის გამო ელექტრონის განათება შემცირებულია.

ძრიელ გახშირდა ოჯახური დრამები. რაც ვახავირია ბერლინისათვის, — გახუტების კითხვა შემცირდა. თუ რამე ღირსშესამჩნევი მოხდა, ქუჩაში გამოაკრავენ, ან ცალკე ფურცლებს გამოუშვებენ და მით კმაყოფილდებიან.

შუაგულ მხარში. მთავრობისა და საზოგადო ორგანიზაციების გონიერი ეკონომიური ზომების მიღებისა გამო, სანოვაგე ისე არ არის შემცირებული, როგორც ამას სწორდენ და ჩვენ ვაჭირობა.

ხოცკი, პური, კარტოფილი, ფქვილი, და ბოსტნეულობა საკმარისია ახალ მოსავლამდე. — გერმანიის სიმშობობაზე მოკავშირეები არავითარ იმედს არ უნდა ამყარებდნენ. მტკიცეთ და ფაქტებით დამოტკიცეს იმ პირებმა, რომელიც ძრიელ ახლოუდგას გერმანიის ვაჭართა წრეს, ამბობს მ. პეტროვი.

ასე გასინჯეთ, რომ დიდი სიძვირეც არ არის. ყოველგვარი სპეკულიაცია შეაჩერე, ნავთუკი, პურსა და სხვა სანოვაგეზე სასტიკით აკრ-

სხლის ძიებისა. მე ჯერ კიდევ პარტიკული ვარ, წვერ—ულვაში არ ამომხვლია, მაგრამ ვიც, თუ როგორ უნდა ვცემდე პარტიკულ ჩემი სამშობლოს ჩვეულებას. მე ვალდებულ ვიყავი, გადავხედა, მიწებო ჩემი ბიძის მკვლელობისთვის და იმ წამში სრულიად დამავიწყდა ბრძანება ჩვენი მეფისა; ახლა კი ვნანობ ამას... ოჰ, მერწმუნეთ, მე ამას მოგახსენებთ არა იმ განზრახვით, რომ იმედი მქონდეს, შეწყნარება მოვიპოვო. თქვენ კიდევაც რომ მპარტიოთ ჩემი დანაშაული, ეს მე სრულებითაც არ გამეხარდება, რადგანაც ვიცი, თუ რა თვალებით დამიწყებენ ყველანი ცქერას. ერთი მხრით ეს კანონიერიც იქნებოდა... აი მარტო ეს მინდა მთქვა...

მწერალი გაჩქარებით სწერდა დანაშაულის ჩვენებას.

— მეტოდები, მინა... ტკილად წარმოსთქვა უფროსმა — მეტოდება მამა შენი... იგი დარჩება მოხუცებულობაში მარტოხელი, და ამასთანავე ჩვენს სამშობლოსაც უჩალო, მამაკაცი შეილი დააკლდება...

— გამალობ, ბ. უფროსო! მამა ჩემს კიდევ დარჩება, — ა ეს! — მიუთითა მან იაგოშზე, რომელიც კედელზე იყო ატუხული, ფერმკრთალი.

— ეგ იზრუნებს მამა ჩემზე და დაუტკობს მას მოხუცებულობას; აგრეთვე არც ჩვენი სამშობლო დარღობდება მამაკაცი შეილებით. მინა! მიუსაჯეს სიკვდილი.

როცა მსაჯულთა გადაწყვეტილება გამოაცხადეს, მინამ სთხოვა მსაჯულებს, როგორც უკანასკნელი მოწყალება, მისთვის ხელები არ შე-

დაეხლო და შეუძლებელი: ბეჭდითი სიტყვა, საზოგადოება, მუშათა პარტიები და თვითონ მთავრობა ამაზე დიდა ყურადღებით თვალს ადევნებს.

გარედან საქონლის შემოუსავლობამ დიდათ გააძვირა მხოლოდ ზოგიერთი საქირი საგანი, როგორც მაგალითად კვერცი, და ტყავულობა. უკანასკნელმა გამოიწვია ფეხსაცმელების სიძვირე.

მკირდება აგრეთვე ზეთი, საბონი, მანუები და ნავთი, რომელთაც დიდი ეკონომიით ხმარობენ. გერმანელი მეცნიერნი მუშაობენ, რომ გამოიგონონ სპილენძის მაგიერი გადასადნობი. საზოგადოებო გარედან შემოუტანლობამ გააიფა ტანისამოსი, საცვლები და ალაღინა შინაური წარმოება.

ქარხნებში ამოუშვებენ დაჭრილებს. გაცხარებული მუშაობა არის ქიმიურ ქარხანებში, ტყვის ფაბრიკებში. დღე და ღამე მუშაობენ და ისე უფროხილდებიან, როგორც თვალის ჩინს. მის ირგვლივ დარაჯები სდვას და გარეშე ახლოს არ უშვებენ. არავითარი ცეცხლი და აფეთქება, და სხვა ასეთი უბედურობა არ ხდება. დაჭრილი მუშები ამხნევენ მუშებს და ეუბნებიან:

— ჩვენ აქედან ვკლავთ გერმანიის მტერს.

— ჩვენ ვართ არსენალი ჩვენი არმიისა.

ის ისერის და ჩვენ კი ამ სასროლს ვაწვდით. ჩვენი უძღვრობით დავაუძღვლოვართ მათ სიგმირესაც. რამდენს მეტს ოფლს დავფვრით სახელოსნოში, იმდენი მეტი დაიქცევა სისხლი გერმანიის მტრებისა. და გერმანელი მუშები მუშაობენ დღეს აშკარა სიძულვილით და თავ გამოდებთ.

დღეს ომობს არა მარტო ჯარი, არა მარტო მთავრობა, გაიძინა ყველა კრებაზე, არამედ ომობს გერმანია, მთელი ხალხი. გახსოვდესთ ომი დაიწყო მტრის სიძულვილით, არავინ არ უნდა ვიყოთ მშვიდით და გულ-გრილით. გაუღვიძეთ ბავშვებს გერმანიის მტრის სიძულვილი. იკოესიებში, ილოცეთ, ვეფდრეთ ღმერთს გერმანიის მტრების მოსასპობათ. ამ მხრით დღეს მთელი გერმანია სულიერათ ავთ-მყოფია როგორც ნაღველ ჩაქცეული ავათყაფა, ისე

ეკრათ, ვიდრე ის ცოცხალია, რათა იგი თავისუფალი მომკვდარიყო.

— ეგ შენი თხოვნა ავისრულდება! — უთხრა მას მსაჯულმა და სასამართლოს დარბაზიდან ჩქარი ნაბიჯით გავიდა.

მინასთან მიიბრინა მამა მისმა. მინა მას ერთი კი გადაეხედა და სთხოვა, ამის შემდეგ აღარ მასულიყო მასთან.

მინასთან დარჩენ იაგოშ და ორი დარაჯი; რამდენიმე ამხანაგებს ნება მისცეს, მთელი დღე, დაღამებულა, მასთან დარჩენილიყვნენ.

ღამე მოგვანებით, მინა მოუწვა გვერდით ღრმად მძინარე დარაჯებს და დაძინებს აპირებდა; ამ დროს მან იგრძნო, რომ გულში მას ვიღაცამ მხარში ხელი მოჰკიდა; ეს იყო იაგოში, რომელმაც პარობა შეკრა ამხანაგებთან, გაეყვანათ მინა, გათავისუფლებინათ იგი და გაქცევის საშუალებაც აღმოეჩინათ მისთვის; მაგრამ მინამ დიდი უკმაყოფილებით წამოიძახა:

— შენ მეუბნები მავას, იაგოშ! გრცხვენოდ! შენ მინას, შენ ურო ჩევ, რომ გაექცეს იგი მეფის სამართალს, კანონიერ სასჯელს მის მიერ ჩაღვნილ დანაშაულისათვის!

— დილით ადრე ყველა ახლოს მდებარე სოფლების მცხოვრებნი მდინარის ნაპირზე მოკრავდნენ. მინა მიდლოდა თავისუფლად და მშვიდად იმ ადგილისკენ, სადაც იგი უნდა დაეხვრიტათ.

ბრბოსთან მისვლისთანავე მინამ ხმამაღლა მიმართა მას: — ძებო, ჩემს შემდეგ დარჩება გასათხოვარი ქალი, რომელიც ჩემი

იტანჯება სიძულვილით დღეს გერმანელი ხალხი.

ამნაირათ გერმანელების სულიერი განწყობილება ძლიერ ახასიათებს პარტიკული ცნობილი მოქალაქე პარტიის წარმოთქმული სიტყვა მიუნხენში. მან შეადარა გერმანელი ხალხი საშონა და მისი მტრები კი ფილისტიმლიანებს.

— გერმანიის მტრებს სურთ, როგორც დალილას, თმა შეაჭრას ჩვენ ძლიერებას, როგორც ფილისტიმლიანები დაევაუძღვროს და დაგვარ-მოს; გადაგვქციოს მონათ, რომ ამასათ გავფთვლონ თავანთი ფეხებით. პიი, ნუ იქმნას ეგ გამარჯვება! კიდევ, რომ შესძლონ ჩვენი წაქცევა, გერმანელი ხალხი, როგორც ბიბლიის საშონი, მთელს მათ საძირკველს შეარყევს, და თუ უმუხტოლა ბედმა, წაქცევამდე მთელს ევროპას გადააბრუნებს და იტყვის:

— დღე, დღეღუპო ფილისტიმლიანებთან ერთად! ასეთია დღეს გერმანელების სულიერი განწყობილება. წინანდელი სიამაყე მათ არ ეტყობა. გერმანია არ იცინის, მან დაჰკარვა სიცილი. ის მიხედა, რომ მისკან ანთებული ომი გერმანელი ხალხის უცნაური ტრაგედიით შეცვლება, და მას არ სურს ამის დაჯერება, რის გამოც დღესაც და კარგავს ზომიერებას

ასეთი მტერი მოითხოვს ჩვენგან, — რუსებისაგან და ჩვენი მოკავშირეებისაგან ათჯერ მეტს მხედველობას და სამხედრო ძალას. რადგან ბრძოლა გვახდება არა მარტო ძლიერთან, არამედ გააფთრებულს მტერთან, ამბობს ბ. პეტროვი.

ენათანიოზა. (გოგონათმას). არ შეგვიძლიან არ აღვნიშნოთ ერთი საძაგელი სენი, სენი დაფარული, ხელთ უქნელი—თუ შეიძლება ასე ითქვას,—მაგრამ დიდათ მანველი და დახმაცირებელი, როგორც კერძო კაცისა, ისე საზოგადოებისა.

ეს სენი გახლავთ ენათანიოზა. ამ სენს ღრმათა აქვს გადგმული ფესვები არა მარტო დაბალ, შეუღებებელ ხალხში, არამედ ეგრეთ წოდებულ, განათლებულ საზოგადოებაშიაც.

საკოლო იყო. მე მსურს, რომ იგი იაგოშმა შეირთოს!

იაგოშ ცდილობდა, თავი შეეკავებინა, მაგრამ ვეღარ შესძლო და ხმა მაღლა ატირდა.—ნუ სტირი, ძმაო... ხმ არ გინდა, რომ დედაკაცურად მოგვკვდე?

— მოდი აქ, თვალები შექიხვი. მდინარის მეორე ნაპირზე ჩამწკრივდნენ 50 ცხენოსანი ნიკშირიდან, არც ერთი მათგანი არ ინძრეოდა.

— რას უკლით, ძებო? მიმართა მინამ მოსასპობურებას: — აღსრულეთ თქვენი მოვალეობა!

იგი გ ჩერდა იმ ალაგას, სადაც მას აჩვენეს, გაიხადა და უკუ ავლო თავი იკურტა.

— მოგიტყვე მინა მოგიტყვე, ძმაო! — ერთ ხმად შესძახა მას მთელი მხარობა.

— ღმერთი მოგიტყვეთ, ძებო! მეც მომიტყვეთ! იაგოშ, ძმაო ჩემო საყვარელო, მოუარე და უბატონე დედას, მამას და... აღსრულე ჩემი სურვილი.

— დაუმიზნეთ! — უბრძანა უფროსმა. — მშვიდობით, მშობელო მთავრეთო, მომიტყვე... — ესროლეთ! მოისმა მკვებდ ბრძანება.

იგრილა თოფებმა და იქ, სადაც მინა იდგა, მიწა წითლად შეიღება. მდინარის მეორე ნაპირზე ცხენოსნებმა ცხენებს დეზი ჰკრეს და იერიშით წავიდნენ ნიშკარსკენ; მინას მეზობლებმა კი მისი გვამი თავიანთ სასაფლაოზე წაიღეს.

საიდან გაჩნდა ეს სენი? როგვსენებათ, რომ ჩვეულებრივი სენი, გადამდები ავადმყოფობა, ჩნდება ფიზიკურის სინიძურისაგან, ზნეობრივი სენი — ენათანიოზა კი — ჩნდება იმ ზნეობრივ სილაჩრისაგან, რომელიც შექმნილია საუკუნოებთა ბრძოლის გაუმწინად შეუძლია მხოლოდ პირდაპირობას, ვაჟაცობას, შეგნებასა და შესწენას.

ეს ზნეობრივი სინიძურე გაიწმინდება მხოლოდ მაშინ, როცა ადამიანი განთავისუფლდება ყოველგვარ ძალმომრეობისაგან, ყოველგვარ შევიწროებისაგან, ყოველგვარ სულის შემზუთავ პირობებისაგან, მაგრამ, როგორც მოგვხსენებათ, ჩვენი ყოველ დღიური ცხოვრება, ჩვენი ურთიერთობა, ჩვენი საზოგადოებრივი აღზრდა, თუ პოლიტიკურ — ეკონომიური მდგომარეობა ისეთი „ჩახლარფოთებულია“, რომ ჯერ კიდევ ბევრი დრო გავა, ვიდრე ვედრისებოდეთ ადამიანურ ცხოვრებას და ვაჟკაცის ურთიერთობას.

ვიდრე არსებობს ბრძანებული და ბრძანების ამსრულებელი, ვიდრე არსებობს უფროს უნცროსობა, ვიდრე არსებობს პირუტყული „შენჩემობა“ და პირუტყული დაკმაყოფილება კუქსა და თვით მოყვარეობისა, იარსებებს კიდევ ენათანიოზა, უმდაბლესი სასარბო თავის დაცვისა. ეს სამწუხაროდ ერთნაირი ხერხია სულ მდაბალთა და ცხოვრებისაგან გათელილთა, რომან თავი მოინანონ, ან ვინმე დაამტკრონ ან ვისიმე გული მოიგონ, ან რაიმე შვითი ჩამოგდონ, წყალი ამალვრიონ, და, ამგვართ, თავისი ძალ-უმაღური ცხოვრება როგორმე გააჩნალონ.

ენათანიოზა და ჯამუშობა ისეთივე ძველი სენია, როგორც ძველია თვით ქვეყანა, თვით ბოროტება, მაგრამ ეს კიდევ იმას არ ნიშნავს, რომ ის, ვინც ვინც ებრძვის ყოველ გვარ ბოროტებას, არ ებრძოლოს ამ სულმდაბლობასაც.

მით უმეტეს, რომ ეს ისეთი ქიაა, რომელიც უიშისოდაც გამწარებულ ჩვენ ცხოვრებას დღის და ამერიკებს.

თავი დავანებოთ ისეთი წრის ხალხს, რომელთაც ათასის დამცირებით და ხრიკებით უბედვით ლუკმა პურის შოვნა, ჩაუკვარდეთ ურთიერთობას ქუთაისის მოწინავე საზოგადოებისას, ან უკეთ რომ ვსთქვათ, ჩაუკვარდეთ ადგილობრივ მოღვაწეთა ურთიერთობას.

ეს მოღვაწენი ისეთი რიკ-გმცირენი არიან, თითოეულის პირობებება და მოქმედება იმდენათ ცნობილი და თვალსაჩინოა, რომ — ჩვენა გვგონია, — ენათანიოზას მათ შორის არავითარი ადგილი არ უნდა ჰქონდეს, მაგრამ წარმოიდგინეთ, რომ — ასე ვსთქვათ ოფიციალურად — იმდენათ არ ამყარავენ მათი დამოკიდებულება, რამდენადც ეს სჩანს ენათანიოზასა და ბეზღობაში.

ვინმე სულმდაბლობა, მაგალითად, დატყუათ რაიმე სიტყვა, ან ვერ გაიგო სიტყვა იგი, წავა და ზურგს უკან იმდენს იცხებდეს, რომ ცხვარი ითქვას კი ქუთიდან გადაადგდეს...

ენათანიოს (ნისამყოლიც უჯერებს, იმართება ერთი ჩურჩულ-კურკური და ბოლო დროს რომელიმე მხარე იმდენად დამცირებული გაზოდის, რომ რიონიც კი ვერ გარეცხავს და ვერ გაათეთრებს მას.

კორი — პირველად გადასროლილი სიტყვა ენათანიასი — თოვლის გუნდასავით იზრდება და ბოლოს ზევათ იქცევა ხოლმე და ქვეშ იტანს უღანაშუალო ადამიანს.

ჩვენა გვგონია, — პრესის მოვალეობა დაჰმოს ასეთი მოვლენაც და აიძულოს ენის ამყოლი — საჯაროთ, საქვეყნოთ მოითხოვოს დაკმაყოფილება და ნუ დასწვავს უცეცხლო ცეცხლით იმას, ვინც საჯარო მსჯავრს არ გაუბრძის.

ჩვენა გვგონია, რომ თუ ვინ-

მე სწერს, მსჯელობს, მოქმედებს საზოგადო მოღვაწეობაში, რომ მასობი აგოს საზოგადოებრივი მოქმედება. მაშ, დაჰკმეთ ბატონებო, ენათანიოზა, ზურგს უკან ბულღუნე და პირდაპირ, საჯაროთ მოითხოვეთ: რას უწუნებთ, ან რას მოითხოვთ ამა თუ იმ საზოგადო მოღვაწისაგან.

პირდაპირ გაუსწორეთ შეცდომა — თუ ასეთი მოსვლია ვისმე თქვენ წინაშე და ნუ შეუვინეთ იმ წინადათა წმინდას, რომელსაც ტანჯული ქვეყნის უანგარო სამსახური ჰქვია...

ია ეკოლაძე.

ახალი ამბავი.

შუთაისი. **◆** სვადისადა ჩვენ ვახუთის დამატებაში დაამატება „ექსპრესი“ აკაცის და მთა მდებარეობას, მათხრობა ქადავისა. „უკანასკნელი სსშუაქება“ (დასსრუდა) სურათებით: ჯანისკაცების, სხარსკაქართეულების თბილისის ზუგადაშეადის დანათა თავშესაფარისა და ქუთაისის კათალიკეთა ტაძარისა.

◆ გუშინ, ქუთაისში არ მიავცილი არც თბილისის გაზეტება და არც სააგენტოს დეპეშები. **◆** ქუთაისის გაზეტრატორმა არ დაამტკიცა საბჭოს დადგინილება იმის შესახებ, რომ ქალაქის გამგეობის წევრათ ნამყოფს ა. ქვარინს ჯამაკირი ვალის გათავებამდე ქოლოს, რადგანაც იმას ეწინააღმდეგება 1892 წ. გამოცემულ სამიქალაქო დებულების 140 მუხლის პირველი პუნქტი. ეს საკითხი გასარჩევანი გადაეცა საგუბერნიო სამოქალაქო საქმეთა საკრებულოს.

◆ 25 ივნისს, სამ.ახურის საქმეების გამო თბილისს გაემგზავრა ქუთ. საოლქო სასამართლოს უფროსი თავმჯდომარე ბ-ნი ფედოროვი. **◆** დღეს, დილის მატარებლით თბილისს მიემგზავრება ქუთაისის ქალაქის მოურავი ბ-ნი ჩიქოვანი, კავკასიის სახმედრო — სამრეწველო კომიტეტის კრებაზე დასასწრებლად.

◆ დღეს, 27 ივნისს, ქალაქის თეატრში გაიმართება წარმოდგენა სალიტერატურო განყოფილებით. წარმოდგენილი იქნება მ. ბელოის 2 მოქმედებანი პიესა „იუდას ამბოჩი“. სალიტერატურო განყოფილებაში მონაწილეობას მიიღებენ: მის. ბოკორი უილი. ნ-კ ასათიანი, ი. ელენტი და ა. ელენტი. იუმორისტულ განყოფილებაში იმერულ სცენებს წაიკითხავს ვ. ბალანჩივაძე, გერულის ილარიონ ელენტი. კუმლეტებს „ვაი-უის“ ხმაზე შესრულებენ მის. ბალანჩივაძე.

◆ გუშინ, საღ. რიონიდან ტელეფონით შეგვაცხადინეს, რომ ბათუმისაგან რკინის გზის ხატი რიონს წაუხდებია. ამის გამო მატარებელთა მიმოსვლა შეჩერებულა. ჯარის კაცები და მგზავრები რიონის სადგურზე დარჩნენ. მათ გამოაქვემდებარეს ქუთაისიდან გაიგზავნა 50 ფუთი გამოცხვარი პური.

◆ 25 ივნისს, დილის 11 საათზე ორპირის ქუჩაზე ექვთიმე თუთბერიძე თავის ლუქაში ორ ალაგას დასჭრა ს. ქუთათელაძემ.

◆ ქ. შ. წ. კ. გააგრძელებულ სახ. სენაკის განყოფილებას დაუდგენია ლეო სენაკში მომავალი სკეტემბრიდან გახსნას წიგნის მალაზია. განყოფილების გამკეობამ მთავარ გაგვიობას წიგნები ნისიათ სახოვა რაც შეწყნარებული იქნა.

◆ კავკასიის ქალაქთა საბჭომ ქუთაისის ქალაქის თვითმართვლობას გამოუხვანა ქალაქის წარმომადგენელთა მეოთხე ყრილობის ანგარიში.

მოსწირილი ამბავი. **ბორჯომი.** აქ უკვე მშენიერი მზიანი დღეები დგას და მოაგარაკენიც ბლოზათ მოვიდნენ. საშუაწინალო წყურების ბაღი წილს ძლიან გამამწენიერეს, ეკატერინის სახელობის წყაროს აუზი მშენიერათ ამოაშენეს და ჩუქურთმებით მორთეს, ვერანდა და საზაფხულო სამკითხველოც გააფართოვეს. ყველგან სისუფთავეა დასული. უკვე ჩამოვიდა მსახიობთა რუსული დასი, რომელიც

ბ. მ.

აქურ თვატრში წარმოდგენებს გა-
მართავს ხოლმე. ადგილობრივი ქარ.
სტენის მოყვარული წრეც აპირებს
საფუძვლში წარმოდგენების დადგმას.
პატი მტრ დმწვენიერია და ნაძე-
ნარ-ფუტუნარის არამატით არის საე-
სე, ბუნება კვლავი და ლამაზია.
სანოვანე ყველაფერი ოშოვება ხელ-
მი აწლომ ფასებში, ცხლა უკვე ბორ-
ჯომს აგარაკის ელფერი ადვს და
საგარაკო ცხოვრებაც თანდათან
მწვენიერდება. **მაგისტერი.**

სახჩერე. აკაკს დაბადების დღეს
9 ივნისს, ს. ხაჩერეში ადგილობრივი
წმინდა ნინოს სახელობის ეკლესია-
ში გადახდილ იქნა პანაშვილი, რის
შემდეგ გრძობიერი სიტყვა წარმოთ-
ქვა ადგილობრივმა მრ. ს. მაქარაშვი-
ლმა. პანაშვილს ხალხი ბლომათ და-
ესწრო, დავსწრო თვით განსვენებუ-
ლის ნათესავთა, ვაჟები და სხვა.
ძლიერ სამწუხარო მოვლენაა ის,
რომ აკაკის დაბადების დღემ საჩე-
რეში ასე ჩუმად ჩაიარა. დარწმუ-
ნებული ვარ, რომ 2-ს. მაქა-
რაშვილს არა არც პანაშვილს გადა-
ხდიდნენ.

სახჩერეში აპირებენ კოპერატი-
ული ლექსის გახანას, კრება დანი-
შნულია 5 ივლისისათვის. იმედია,
ჩახჩერის საზოგადოება და აგრეთვე
სახჩერის რაიონის მოწინავე პირები
ოაფსწრებიან კრებას და ხელს შეუ-
წყობენ ამ დიდი საქმის მკვიდრ
ნიადაგზე დაფუძნებას.

როგორც ხემა, საჩხერის სამო-
ქალაქო სასწავლებლის მეექვსე კლას-
ის მომავალ წელისთვის გადატანილი
იქნება დ. კიათურაში. რამდენათ
მართალია ეს ხმები, ჯერ არ ვი-
ციტ.

შალიკო ხვადაბუნელი.

**როგორ ეხმარებოდნენ
დაეუკულებს.**

(წერილი სამეგრელოდან).

თავის დროზე გადამტრებული
მიანდათ სამეგრელოს დამწველ
პარაკი. ამას მოყვა სამწუხარო შე-
დეგებიც. ბოლოს, როცა პეტრო-
ვსკის დანაწილება მოგვივიდა და
მარტა, ადგილობრივმა „მოქარა-
ხულებმა“ შეიწყვიტა თავი. ხალხი
ინვარში იწურებოდა სიმშლიისაგან
და ენერგიულ ზომების მიღებას
მხოლოდ მარტ-პარაკში შეუდგენ,
ესეც კარგი, თორემ სიმშლიისაგან
აგონიაში ყოფი ხალხს დღეს ვერა-
ვინ უშველიდა. ნათქვამია ბრძნისა-
გან: „კოვასა შინა რაცა სდგას, იგი-
ვე წარმოსდინდებისა“; ეს სწორად
ჩვენებურ სოფლის ინტელიგენციას
გამოქრილი. ჩვენ მათ საქმიანობაზე
არა ერთხელ გვქონია ლაპარაკი,
მაგრამ დღევანდელ მდგომარეობაში
კი მათგან ასეთ გულცხობას არ მო-
ველოდით. პირველი მათი მიუტო-
ვებელი ცოდვა ისაა, რომ დამწველ-
თა შესახებ სწორ ს-ის შედგენას ვერ
შეუწყვეს ხელ; ამის გამო მთავ-
რობას დაეხდნენ ის ახრი, რომ
დამწველი ცოტა ყოფილა და ში-
ნაური დახმარებაც იკარგებოდა, მე-
ორეც ის, რომ სესხის განაწილება-
ზე კრინტიც არ დაუძრავთ, თუმცა
კარგად იცოდნენ, რომ მთავრობის
მოხელეების მიერ გადაწყვეტილ სა-
ხით დარიკებულ სესხს ხალხი ვერ
მოიხმარდა შესაფერად. არ ვიცი
რისთვის და სესხის დარიკებულ კო-
მისიას, როგორც ეტყობა, ძლიერ
გუწინაოდა—ხალხი ფულად დარიკე-
ბულ სესხს უთავბოლოთ გაფლანგა-
სო. ეს რომ ასე არ მოესაზრებოთ,
დღეს სამეგრელოს მრავლი დაუთე-
სავი ყანები ჯგჯლით იქნებოდა და
შენებელი და მომავალ წლისათვის
ხალხს ისევ სიმშლიისაგან არ შეე-
ნებოდა წუხილი. აპრილში მუდამ
გაცხარებული ხემა-თესვა იყო ჩვენ-
ში გაჩაღებული. წელს კი თვისის
ნაცვლად ყველა დღიურ საზრდო
ქმნაში იყო. ხალხს არც საზრდო
აბალი და არც სათესლე სიმინდი.
სოფელი უმეტესად ქალებისა და
მოხუცების ხელშია დარჩენილი; ცხა-
ლი, ესენი ომში გასულ თავგამოდე-

ბულ მუშაობის მაგიერობას ვერ გას-
წვედნენ და აკი დაუთესავი ყანების
რაოდენობა ათას ქვეყნობით ჩამოთ-
ვლებდა სამეგრელოში.

ამაზე ჩვენმა პრესამ დროზე მიუ-
თითა, ვისაც ჯერ არს, მაგრამ საქ-
მე ისევ გააქაინურეს. ამის წყალო-
ბით მარტ-პარაკში მისაღები სათეს-
ლე ფული ბარის დაშლეს მოგვივი-
და. სამწუხაროდ ეს ფულიც ვერ
მოახმარეს ხალხს რიგინად. მარტის
უფროსის განკარგულებით, სათესლე
სესხი ფულად არვისთვის მიუტოვათ.
დამწველ სოფლებს გამოუცხადეს,—
თქვენი საქმარი სათესლე სიმინდი ერ-
თად აღმოჩინეთ სადმე, მთავრობის
მოხელე ფულს მისცემს და შესდეკ
თქვენ სიმინდს დაგირიგებთო. რასა-
კვირველია, პარტიულად შიდა სა-
მეგრელოში აქედნ სიმინდს ვერ აღ-
მოაჩინდნენ და ისევ ცნობილ ქაჯო-
რადის „სალ“ სიმინდს შეგვექნა
პირი საბრუნებელი. ამ რიგად მამა-
სახლისების თანდასწრებით უთქლოდ
დარჩენილ ხალხს „სათესლოდ“ ქა-
ჯოვარადის დამალი სიმინდი მისაღეს.
უტყველია, ასეთი სიმინდი სათესლოდ
არ გამოდგებოდა და გადებული
სესხი მიზანს ააშორეს.

ხემა და აღმოვალოთ სამე-
გრელოში სათესლე სესხს ყანები და
თესილი დახვდა. ამის გამო მუშებმა
თავიანთ მამასხლისს—წერლებს გა-
ნუცხადეს: „მართალია, ჩვენ ყანები
უკვე დავთეე“, მაგრამ სათესლე სი-
მინდი მეზობლებიდან გვექონდა ნა-
სე ხები“. ჩვენ მთავრობიდან ვილო-
დით სათესლე სიმინდს, თორემ შინა-
ურ სესხის აღება ვერ გადებდითო.
მთელ სოფელს რომ ვყოფა იმდენ
სიმინდს თქვენ ჩვენში ვერ იშოვით
და ქაჯოვარადის სიმინდით ჩვენ მეზო-
ბლებს ვერ გავისტუმრებთ, რადგა-
ნაც მათგან ადგილობრივი სალა სი-
მინდი მიგვიღაო. ამისათვის სთხო-
ვეთ მარტის უფროსს, რომ სეხი ფუ-
ლი მოგვეცეს. მაშინ შეიძლება ცოტ-
ტოტათი ვიშოვოთ სოფლებში სი-
მინდი და შინაური სესხიც პირნათ-
ლად გავისტუმროთო.

სოფლის მამასახლის-მწერლობა
ხალხს საბუთიან მოთხოვნილებას
ყურადღება არ მიაქციეს (მაგ. სოფ.
ონტოფოში). ხალხი ძალაუნებურად
დასთანხდა ქაჯოვარადის უფარგი
სიმინდის მიღებაზე. მაგრამ სიმინდის
დარიკების საქმეც საქობროტო
საკითხად არის გადაქცეული. თუნდ
მოსულიც რომ იყოს სიმინდი, ურ-
მიან-ხარებიანდ მთელ ორსამ დღეს
უნდა უკირკიტოთ და შემდეგ იქნე-
ბა ორი-სამი ფუთი დამალი სიმინდი
იგდოთ ხელში. გვიკვირს, ნუ თუ
აინუნშიც არ მოსდით ხალხის გაც-
დენა? ორიოდ მუშა ხელი დაგვრ-
ჩენია და თუ მათაც არ ვაშუშავებთ,
რით უნდა იცხოვროს უპატრონო
ოჯახებმა მომავალში?

სოფლის ინტელიგენცია იმედია,
ამის მიანიც მიაქციეს ყურადღებას.
ა. ფ. ნეველი.

**გლეხების შუამდგო-
მლობა.**

ჩვენს რედაქციაში შეგვიღვენ
სოფ. გორის (ქუთ. მაზრა) საზოგა-
დოების რწმუნებულები და შემდეგი
განაცხადეს: მოუსალობას გამო
სოფ. გორის, ვარ. იხისა და ზენა-
რის მცხოვრებლებმა შუამდგომლო-
ბა აღძვრით მთავრობის წინაშე
სიმინდის სესხის სახით დარიკების
შესახებ. მთავრობამ ჩვენი შუამ-
დგომლობა შეიწყინარა და მართლაც
დაგვირიგეს სიმინდი სესხის სახით,
იმ პირობით, რომ სიმინდის საფა-
სური ფული ჩვენ-გლეხებს-სამ ნაწი-
ლათ უნდა გადაგვხანდა მთავრობის-
თვის. დღევანდლამდე ეს ფული
ჩვენთვის მთავრობას არ მოუთხოვია,
ხოლო დღეს, როცა შარშანდელზე
უფროსადღეს გაპყვრებას განვი-
ცდით და შიმშილობით ლადის სუ-
ლი ამოგვხდეს, მთავრობამ მართო-
ვა ამ ფულის ორი ნაწილის ერთად
გადახდა. ამ გარემოებამ დიდ საგო-
ნებელში ჩაგვავლო მოხსენებული
სოფლების მცხოვრებნი და აღარ
ვიცით რა გზას დავადგეთ. ერთად

ერთი გზა ჩვენ ისლა დაგვჩნა მიგვე
მართა მთავრობის-თვის შუამდგომ-
ლობით, რომ ამ ფულის გადახდა
თუ ომის დასრულებამდე არა, სამ
თვეს მიანიც დაგვაცადოს, რომ რო-
გორმე შემოდგომაზე ფულის ერთი
ნაწილის გადახდა მიანიც შეესძლოთ.
რწმუნებულებს ამ საქმის შესახებ
უკვე მიუტოვა ბ. გუბერნატორის-
თვის თხოვნა.

ჩვენ სრული იმედი გვაქვს, რომ
ბ. გუბერნატორი შევა გლეხების
მდგომარეობაში და თავისი შუამ-
დგომლობით უმაღლესი მთავრობი-
საგან გამოითხოვს გორის საზოგა-
დოების სამართლიანი თხოვნის და-
კმაყოფილებას. მით უფრო დასაკმა-
ყოფილებელია გლეხების შუამდგომ-
ლობა, რომ მათი მდგომარეობა
შარშანდელზე უფრო უკიდურესა-
დაღვიანდელი მომენტის და სანოვანის
გაძვირების გამო.

სახალხო სკოლაში.

ჯერ არც წინათ იყო დაყენებუ-
ლი კარგ ნიადაგზე სწავლების საქმე
ჩვენს სკოლებში და ახლა ხომ უა-
რესი დღე მოელის სოფის სკოლას!
ამ ომმა ბევრი კარგი მასწავლებ-
ელი გაიტაცა ბრძოლის ველისკენ,
შემცირდა მასწავლებელთა რიცხვი;
სწავლაც უდროით შეწყდა. „უმა-
ღლო სოფელში კატას აუყფედენ-
ო“, შეიძლება ასეც მოხდეს. მაგ-
რამ მასწავლებელთა ვალია მოიკრი-
ბონ ღონე და ეცადონ მხოლოდ
სახელი არ ატარონ. ორჯერ უკე-
თესია მასწავლებელმა მიატოვ-
სკოლა და სხვა სამსახურში შევი-
დეს, თუ კი თავს საჭირო მომზა-
ლებულათ ვერ ცნობს: თვითნაც
უფრო უზრუნველყოფილი იქნება
და სკოლის ბეზუდაც ამას კეთი-
ლი გავლენა ექნება.

ნურაგის გახმარებს მასწავლებ-
ლობის სახელის შოვნა, თუ კი ამ
ს.ხ.ლთან საქმის ჯეროვანი სიყვარუ-
ლითა და საჭირო ცოდნით არ იქ-
ნება აღტურვილი. ამიტომ ყველა
მასწავლებელი უნდა ეცადოს, რომ
ცხოვრებას არ ჩამოაჩნეს; დღეს სხვა
დროა. კიდევ სხვა დრო მოგვიდის,
ისეთი, რომ ცხოვრება მერტს მოს-
თავს მასწავლებელს. მასწავლ-
ებელმა უნდა იცოდეს თავისი საქმე,
მტკიცით უნდა ადგეს თავის გზას
და მონური ქურქი გადაადგოს: უნ-
და იცნოს თავისი თავი. ცხოვრება
მუდამ ერთ კალაპოტში არ სდგას,
იცვლება. მალე ჩვენს სკოლებსაც
დასჭირდება განახლება, და, სხვა
რომ არ იყოს რა, სირცხვილია
უქმად გდება. თითოეული მასწავ-
ლებელი უნდა ჩაუკვირდეს თანამე-
დროვე სკოლის ცხოვრებას, მონა-
ხოს რანაკლი აქვს სწავლა აღზრდის
საქმეს, ან რა უზლის ხელს საქმის
კარგ ნიადაგზე დაყენებას და შესა-
ფერაო იმოქმედოს. ათასწიერი საყ-
ველური რომ ისმოდა და ისმის მას-
წავლებლების შესახებ, ამას ყურა-
ღდება უნდა მიექცეს. უამისოდ ჩვენ-
ნი სკოლები მიზანს ვერ მიაღწევენ
და ეს ხომ მთელი ერის დაღუპვაა.
ჩვენი ხალხისთვის საშუალო და
უმაღლეს სასწავლებლებზე ნაკლები
მნიშვნელობა არა აქვს სახალხო
სკოლას. ყველამ უნდა ვიცოდეთ
ეს და ხელს ვუწყობდეთ ჩვენი სკო-
ლების აღორძინებას.

ვიცი, ბევრი ხალხგანდა მასწავ-
ლებელი გამოვა ახლა განათლების
აპარატზე სამუშაო. ვუსურვებ მათ
მხნეობას და ნაყოფიერ შრომას ჩე-
ნი ხალხის საკეთილდღეობათ!

გერასიმე.

აპარატის დახმარება.
მივიღე დეკანოზ იოანე მარკია-
ნისაგან დ. ცაგერში აპარატის სა-
სარგებლოთ 35 მან. 24 კ., რის-
თვის ქუთ. განყოფ. გამგეობა ულრ-
მეს მადლობას სწირავს შემოწირ-
ველით.
ხაზინადარი გრ. გველესიანი.

ღია წირილი.

ბ. პავლე ნიკ-ის ძეს ჩაკვეტაძეს. ვინა-
იდან თქვენებ. პაულე, ჩემი კუთვნილი სა-
ქონლის მოთვისების შესახებ ჩემს შვიკით
ხვამე არავითარი პასუხი არ მიმეცით და
2) რადგანაც არ იძლევიტ იმ ფულს, რომ
მელიც მე უმართებულთ გამოძირიბეთ
ჯამაგირიდან, იძულებული ვარ გავთოს
სასწავლებლით გამოკევიტომ სანდოატორო
სასამართლოში ჩვენ შორის მომხდარ
უთანხმოების გამოსარკვევათ. დღლიან ამ
წერილს დაბეჭდისა ვადას გაძლევიტ სამ
დღეს. თქვენი თანხმობის შემდეგ ორივე
მხარე დავასახელებთ მედიატორებს.

გასილ კაპუელაშვილი.

მოწოდება.

ყველამ უწყას, თუ როგორ სსკინო-
ბას წარმოადგენს ჩვენი ქვეყნისთვის სწავ-
ლა-განათლების საქმის კარგ ნიადაგზე
დაყენება. ყოველი უკეთესი ქართველი
გადადებულია დახმაროს მშობელ ერს გა-
სათლების საქმეში, რითაც კი შეუძლია...
ს. ზედა-იშმის უფასო წიგნ-სწავლ-სამ-
კითხველს გამგეობა კანდაურდება და
მომართავს ყველას, ვისაც გული შე-
ტოვა ხალხის განვითარების საქმეში
დახმაროს. მისი დახმარება შეიძლება
ფულით, წიგნებით და გზსუბით...
შემომწირულებას სია განაცხადებულ იქ-
ნება გზსუბით ვისთვისაც, ვინც მოა-
სურებს ჩვენი საქმიანუბლის დახმარე-
ბას, თავისი წვლილი მოგვარდნად შე-
დეკი მისამართათ: **სტ. ძვერული,**
სტუდ. ვასილი გორგაძე, ძია
ილემსკი ბეზპლატნი ჩიტაილი.
პ. ს. უმთხილესად ვისთვისაც: „სსხ
ფუნტელს“, „სსქართველს“ და „За-
კავკასская Рѣчь“-ს ეს წერილი გა-
დაბეჭდონ.
**ს. ზედა-იშმის უფასო სამე-
თხელოს გამგეობა.**

**„ფინჯანი ჩაის“ დაწვილივითი
ანბარი.**

**შემოწირულება ხუთ-ხუთი მა-
ნეთით:** გოგო ერისთავი, კეშელარია,
მღვდელი რეაღეს სანბადიქ, ხელთუფ-
ლიძე-ლა.
სამ ხამი მან: სვანთიქი, ვაჟი-
დოვი, მონკევიჩი, კრინიგა, ბუაძე.
ორ-ორი მან: ტეშელაშვილი, სხე-
ლდანი, ზურაბიძე, გვიჩია და ჭყუ-
ნიძე, ჩხაბასას, დღადი გორდაძე,

დაიბეჭდა და იყიდება **ბ. ოცხელის წიგნის მაღაზიაში** (ქუთაისში)
„НОВОЕ СЛОВО“
ახალი პირველდწყებითი სახელმძღვანელო რუსული ენისა, მრავლად
დასურათებული, ლექსიური განყოფილებით, რუსული ანბანით, კითხვისა
და წერის საგარჯიშო მასალით, შედგენილი ს. ოცხელის მიერ.
ფასი ყლით 2 აბაზი.

თ. მთავრიშვილის და ახ.

**წიგნისა და საქანელოარი მაღაზიამ დახმარა და გასაუბათ
გამოვიდა**

**„Цѣлебные минеральные источники въ Кута-
исской губер.“** **ц. 20 კ.** კ. მაჭავარიანისა.

იბეჭდება და მალე გამოვა ქართული ენის სახელმძღვანელო **„გაზმულ
ხიტყვიერებითი ქრისტომატია: ჩვენი ძველი
მწერლობა და ხალხური პოეზია“**, შედგენილი ს. რ. გორგაძის
მიერ. იქვე იყიდება ყოველწიერი ქართული და რუსული ენის სახელმ-
ძღვანელონი, საყმაწვილო წიგნები, ახალი რუსული და ქართული ლი-
ტერატურული ნაწარმოები, გეოგრაფიული ატლასები, კარტები და
ყოველწიერი საკანცელარო ნივთები. **თ. მ.**

ა ბ ა ნ ო.

ს. ზეგარში, ბაღდათიდან 22 ვერსის მანძილზე 16 ივნისიდან იწყებს
წარმოებას გოგირდის თბილი წყლიანი აბანო, მწვენიერად მოწყობილი
ვანებითა და ოთახებით. აბანო მდებარეობს ლიღებულათ შემოკობილს
ბუნებით ადგილზე, მწვენიერის ტყის პირში ღიდ გზაზე. 10 ივნისიდან
ბაღდათიდან ივლის 3 ცხენიანი, რიზინის თვლებიანი ეტლი, ნაშუა-
ღვეის ორი საათიდან ყოველ დღეს. აბანოს ახლავს ახლო სოფელი და
ლექანიც, სადაც იშოვება ყოველთა სანოვანე. წყალი სამკალითოდ
მოქმედებს ავთიმყოფებზე. უმეტესად ურმით მოყვანილი ავთიმყოფი,
რამოდენიმე ბანაობის შემდეგ, ბრუნდება უკან ჯანსაღი, ფეხით. აბანო
კურნებს ნერვების სისუსტეს, რევმატიზმს, ვენერიულ ავთიმყოფობას,
ქაქების ტყვიოს, ტანის ქავილს და სხვას.
აბანოს მოიჯარადრე ად. დვალაძე. თ.